

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РУХЛИВИХ ІГОР НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В ІНКЛЮЗІЇ

Завацька Л. А.

*кандидат педагогічних наук професор кафедри теорії і методики фізичного
виховання та адаптивної фізичної культури
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Турзай А. Ю.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету здоров'я
фізичної культури і спорту
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Фізичне виховання у новій українській школі (НУШ) неможливе без формування національної свідомості народу, насамперед, у дітей і молоді. Особливе занепокоєння викликає відсутність у значної частини населення України усвідомлення себе як частини народу, співвіднесення своєї діяльності з інтересами нації. Покоління, сформоване на духовних надбаннях предків, може утверджувати нову духовність, творити культуру гідну сьогодення, продовжувати і розвивати культурно-історичні традиції.

Рухливі ігри є ефективним засобом виховання, корекції та розвитку дитини з порушенням інтелектуальної сфери. Рухливі ігри, передусім, спрямовані на фізичне виховання школярів з порушенням інтелекту, на розвиток рухів, загальне оздоровлення, корекцію недоліків фізичного розвитку. Важливо й те, що рухливі ігри сприяють формуванню та розвиткові особистісних якостей дітей: інтересу до навколишнього середовища, позитивному ставленню до товаришів, партнерства, уміння діяти в колективі,

Процес удосконалення освіти й виховання в НУШ створюють умови для дітей в інклюзії для збереження і розвитку зокрема, впровадження і застосування рухливих ігор у системі фізичного виховання молодших школярів. Будучи важливим засобом надбання і передачі соціального досвіду, виховання рухливі ігри повинні увійти сьогодні у всі сфери виховної роботи, емоційно збагачуючи особистість та самосвідомість, викликаючи потребу до творчої діяльності та підвищення фізичної працездатності.

Педагогічне значення рухливих ігор важко переоцінити. Елементи захоплюючої боротьби, швидка зміна обстановки змагань, завдання, що вимагають швидкого вирішення у ході гри, – все це сприяє вихованню і розвитку самовладання, рішучості, наполегливості, кмітливості.

Серед значного розмаїття засобів фізичного виховання рухливі гри належить особливе місце. Її значення виходить за рамки тих понять, з якими зазвичай

підходимо до оцінки всіх інших засобів фізичного виховання. Як засіб фізичного виховання рухлива гра ефективно вирішує три основні його завдання: оздоровче, освітнє і виховне.

Рухливі ігри для дітей з ООП (порушенням опорно – рухового апарату, зору, порушенням слуху, порушенням мовлення, з інтелектуальними порушеннями), супроводжуються віршами.

Значний вплив мають рухливі ігри на виховання морально-вольових якостей. Свої дії учасники гри підпорядковують її правилам. Правила регулюють поведінку, сприяють вихованню свідомої дисципліни, привчають відповідати за конкретні вчинки, розвивають почуття товарищескості. У колективних іграх у дитини формується поняття про норми громадської поведінки, виробляються організаційні навички, виховується прагнення до перемоги, сильна воля, стійкість, витримка. Спільний інтерес викликаний грою, об'єднує дітей в дружний колектив.

Навіть діти з освітніми потребами, ослаблені діти можуть бути самостійними і навіть непереможними, якщо проявлять швидкість, спритність, смиренність, кмітливість, якщо будуть діти не одні, а разом, в іншому колективі. Рухливі ігри в основному колективні. Тому у дітей виробляються елементарні вміння орієнтуватися в просторі. Гра допомагає дитині перебороти сором'язливість, невпевненість в собі. Часто буває важко змусити дитину виконати якийсь рух на очах у всіх. Проте в грі, повторюючи дії товаришів, вона звично і невимушено виконує найрізноманітніші рухи.

Основними педагогічними умовами використання рухливих ігор в системі фізичного виховання є: загальноосвітня і виховна спрямованість; розробка класифікації ігор за характером рухової діяльності у відповідності з віковими особливостями молодших школярів; систематизація рухливих ігор згідно морфо-функціональних і психологічних особливостей дітей початкової школи; систематичне застосування рухливих ігор на уроках фізичної культури. доцільність проведення народних рухливих ігор, де має місце ризик травмування

За характером рухової діяльності у відповідності до змісту шкільної програми загальноосвітніх шкіл рухливі ігри класифікуються так: ігри з елементами стройових вправ (шикування, перешікування), з елементами загально розвиваючих вправ (на місці, в русі), з ходьбою (з предметами, без предметів), з бігом (за виграш часу, за предмет, до визначеної мети), із стрибками (з місця, з розбігу), з метанням (на місці, в русі), з елементами прикладних вправ (лазіння, перелазіння, переповзання), з елементами рівноваги (на місці, в русі), з елементами акробатики (на місці, в русі), з елементами боротьби (в партері, в стійці), з елементами танцю (відчуття ритму, розвиток слуху), на воді (на мілині, на глибині), на лижах (на рівнині, на пагорбах).

Теоретичний аналіз класифікації показує, що в цих іграх має місце комплексний вплив на розвиток фізичних якостей дітей з певними освітніми потребами але це відбувається не в однаковій мірі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Артюшина М. Сутність та особливості інноваційно-зорієнтованого підходу у сучасній школі. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Умань, 2009. Ч. 3. С. 15–22.
2. Грабовська С. Л. Інтерактивне навчання у вузі: проблеми і перспективи. *Вісн. Львів. ун-ту*. 2007. № 15. С. 171–176.
3. Дудник С. В., Кошеля І. І. Тенденції стану здоров'я населення в Україні. *Здоров'я населення: тенденції та прогнози*. 2016. № 4 (40). С. 67–77.
4. Житник Б. О. *Форми і методи навчання: методичний посібник*. Х.: 2005. 168 с.

БІОМЕХАНІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ФАХІВЦЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Завацька Л. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання
та адаптивної фізичної культури
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Ільків О. С.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри інформатики та кінезіології
Львівського державного університету
фізичної культури імені Івана Боберського*

Удосконалення системи фізичного виховання в нашій країні є актуальною проблемою, на розв'язання якої спрямовані ряд державних програм, стратегій і планів, прийнятих протягом останніх років. В цьому зв'язку важливого значення набуває професійна компетентність фахівців, що передбачає відповідний науковий і професійно-педагогічний рівень тренерів, викладачів, вчителів фізичної культури, фітнес фахівців. Саме вони можуть забезпечити організацію і здійснення тренувальної, навчально педагогічної, фізкультурно-оздоровчої діяльності на основі адекватного і оптимального відбору змісту, методів і обсягів фізичного навантаження у відповідності до фізичного стану, вікових, індивідуальних особливостей, а також інтересів і потреб своїх вихованців.

Ефективність фізичного виховання дітей і молоді визначається рівнем їх фізичної підготовленості та ступенем сформованості основних фізичних якостей: сили, швидкості, витривалості, спритності, гнучкості, координації, швидкісно-силових якостей у відповідності з віковими нормативними показниками.

Володіння фахівцями фізичного виховання і спорту біомеханічними компетентностями передбачає наявність у них теоретичних і практичних знань, умінь діагностики і розвитку рухових якостей, здібностей і можливостей,